

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Сектор за социјалну заштиту
Одељење за инспекцијски надзор
Број: 003372144 2024 13400 004 003 000 001
Датум: 25.11.2024. године
Немањина 22-26
Београд

ГОДИШЊИ ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА ИНСПЕКЦИЈЕ
СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ МИНИСТАРСТВА ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА ЗА 2025. ГОДИНУ

Увод, надлежности и овлашћења

Инспекцијски надзор у области социјалне заштите, у складу са Законом о социјалној заштити, врши министарство надлежно за социјална питања преко инспектора социјалне заштите, осим када су у питању пружаоци услуга са територије аутономне покрајине, када инспекцијски надзор врши надлежни орган аутономне покрајине као поверени посао, а преко инспектора социјалне заштите .

Када су у питању центри за социјални рад и пружаоци дневних услуга у заједници са територије града Београда, (осим услуге прихватилишта за жртве трговине људима), инспекцијски надзор врши градска управа града Београда као поверени посао, преко инспектора социјалне заштите² . Инспектори социјалне заштите министарства надлежног

¹ Закон о социјалној заштити, члан 168 став 2, "Службени гласник РС", број 24/1 1 ² Закон о социјалној заштити, члан 168 став 3, "Службени гласник РС", број 24/1 1

за социјална питања ”имају право и дужност да остварују непосредан надзор над радом инспектора социјалне заштите органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора”³.

Актуелно, инспекцијски надзор над пружаоцима услуга социјалне заштите реализује укупно 2() инспектора социјалне заштите 4.

Инспекција социјалне заштите организована је на три нивоа, при органима управе: Одељење за инспекцијски надзор Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у оквиру Сектора за социјалну заштиту, покрајинска инспекција социјалне заштите у оквиру Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, као и инспекција социјалне заштите у оквиру Секретаријата за социјалну заштиту града Београда.

Број надзираних субјеката у надлежности инспекције социјалне заштите далеко надмашује капацитете ових инспекцијских служби: 69 установа социјалне заштите чији је оснивач Република Србија или Аутономна покрајина Војводина, 9()2 лиценцирана пружаоца услуга социјалне заштите, 141 центар за социјални рад, и 13 центара за социјални рад са домским одељењима као и велики број услуга социјалне заштите које пружају невладине организације контролише свега 20 инспектора социјалне заштите (инспектори Министарства (10), покрајински (8) као и инспектори Секретаријата за социјалну заштиту града Београда (2)).

Одељење за инспекцијски надзор Министарства, има искуство рада од 20 година и актуелно броји десет инспектора: два правника, два социјална радника, два психолога, један педагог, један специјални пдагог, један политиколог и један дипломирани инжењер менаџмента.

³ Закон о социјалној заштити, члан 169 став 3, тачка 1), ”Службени гласник РС”, број 24/1¹

⁴ 10 на нивоу Републике, 8 Покрајине и 2 у Београду

⁵ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министрству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Одељење за инспекцијски надзор Министарства обавља послове који се односе на : инспекцијски надзор над радом установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите односно психолошке делатности у погледу примене закона, других прописа и општих аката; контролу поступка пријема корисника у установу социјалне заштите за смештај корисника у погледу потреба корисника и капацитета установе; контролу прописаних евиденција; приговоре на рад установа социјалне заштите од стране корисника, запослених, грађана и других институција; мишљење за накнаду трошкова смештаја у интернат средњих школа и трошкова оспособљавања деце и омладине ометене у развоју; инспекцијски надзор над радом органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора (покрајина, град Београд) и друге послове из делокруга Одељења.

Инспектори социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања поред послова инспекцијског надзора од 2013. године обављају и послове лиценцирања организација социјалне заштите за пружање услуга из ове области: по захтеву организације за издавање лиценце за пружање услуга социјалне заштите воде управни поступак, у оквиру кога утврђују испуњеност услова и стандарда за пружање конкретне услуге, врше утврђујуће инспекцијске надзоре, по потреби и контролне надзоре, сачињавају записнике о истим, сачињавају решења, а касније, током пружања услуге, обавезни су да контролишу поштовање испуњених услова и стандарда од стране пружаоца услуге током целог периода важења лиценце. Такође, у надлежности инспектора социјалне заштите Министарства је и суспендовање и одузимање лиценци по Закону о социјалној заштити.

Просечан број инспекцијских надзора у ранијем периоду кретао се око 80 годишње. Инспекцијских надзора у 2014. години било је 172, у 2015. - 192, у 2016. години 258, у 2017. години 247 надзора, у 2018. години 230 надзора, у 2019. години 198 надзора, у 2020 години — 11 надзора, у 2021. години 122 надзора, у 2022. години — 176 надзора, у 2023, години — 183 надзора, и у 2024, години, до 29.11. реализовано је 148 инспекцијских надзора. Послове инспекцијског надзора инспектори Министарства у највећем броју случајева обављају у пару (два инспектора) због сложености посла и обезбеђивања мултидисциплинарног приступа.

Поступање инспекције социјалне заштите у периоду 2020-2022. године одвијало се у специфичним условима проглашене епидемије изазване заразном болести вируса

COVID 19 у Републици Србији (Одлука Владе Републике Србије од 10. марта 2020. године), што је знатно променило тежиште рада инспекције социјалне заштите која се фокусира на праћење стања у установама и организацијама социјалне заштите. . Инспекција социјалне заштите је учествовала у: успостављању континуираног система извештавања у социјалној заштити, доношењу инструкција, налога и препорука за поступање установа и организација са циљем заштите здрављ корисника и запослених, успостављању сарадње са свим релевантним органима и службама, посредовању у сарадњи установа и организација социјалне заштите са релевантним органима и службама, обезбеђивању заштитних и санитарно-хигијенских средстава у установама и организацијама, тестова на вирус, и вакцина.

Преглед реализованих инспекцијских надзора од 2010.-2024. године

Година	Укупно	Ванредни	Захтеви за лиценцу	Редовни	Саветодавне сл. посете
2010.	106	44	36	26	
2011.	85	32	35	18	
2012.	87	32	41	14	
2013.	107	37	22	48	
2014.	172	83	54	35	
2015.	192	115	50	27	
2016.	258	78	175	6	
2017.	247	114	90		43
2018.	230	76	120	7	27
2019.	198	198	120		30
2020.		109	69	2	6

2021.	122	35	86	1	
2022.	176	54	122		
2023.	183	50	128	5	
до 29.11. 2024.	147	78	68	1	

Из приказаних података уочљиво је да се инспекцијски надзори у социјалној заштити спроводе углавном кроз ванредне инспекцијске надзоре, поводом инцидентних ситуација или по сазнању о постојању илегалног пружаоца услуга (нерегистровани субјекти, без лиценце за рад) и по захтеву за утврђивање испуњености услова за добијање лиценце за пружање услуга социјалне заштите. Разлог за ово је првенствено у недовољном броју ангажованих инспектора социјалне заштите, због чега је немогуће обезбедити већи број редовних инспекцијских надзора и континуитет контроле над пружаоцима услуга социјалне заштите и осталим установама — надзираним субјектима у овој области.

За 20 година постојања инспекције социјалне заштите Министарства издато је укупно 169 забрана рада илегалним пружаоцима услуга (нерегистровани субјекти) - у 2023. години је издато 6 забрана рада, а у 2024. години, до 29.11, издато је 4 забране рада.

У току 2016. године, Одељењу за инспекцијски надзор Министарства поднето је укупно 460 захтева организација социјалне заштите за издавање лиценце за пружање услуга у овој области. У истој години издато је 115 лиценци (од почетка лиценцирања 2013. године до краја 2015. године издато је свега 108 лиценци организацијама социјалне заштите). Велики број захтева је пренет и у 2017. годину, у којој је издато још 106 лиценци организацијама социјалне заштите. У 2018. години издато је 127 лиценци организацијама социјалне заштите за пружање услуга, у 2019. години 69, у 2020. години 70 лиценци, током 2021. године - 95 лиценци, 2022. године - 119 лиценци, 2023. године — 138 лиценци, и до 29.11.2024 године још 63 лиценце.

Укупан број издатих лиценци организацијама социјалне заштите закључно са 29.11.2024. године је 902.

Циљеви инспекцијског надзора у области социјалне заштите

Циљеви инспекцијског надзора у области социјалне заштите су:

1) остварење законитости рада установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите, односно психолошке делатности у погледу примене закона, других прописа и општих аката;

2) спречавање и сузбијање пружања услуга социјалне заштите од стране нерегистрованих субјеката;

3) постизање испуњености услова и стандарда за обављање делатности и пружање услуга социјалне заштите;

4) унапређење квалитета услуга социјалне заштите.

План инспекцијског надзора инспекције социјалне заштите усмерен је ка остварењу наведених циљева.

Контролне листе у области социјалне заштите и процена/самопроцена ризика надзираних субјеката по контролним листама

У складу са ставом 2) члана 10. Закона о инспекцијском надзору инспекција социјалне заштите је дужна да сачини годишњи план инспекцијског надзора. Инспекција социјалне заштите је сачинила контролне листе за надзиране субјекте (13), и на исте добила позитивно мишљење на 11. седници Координационе комисије, 10.10.2022. године. Због раније наведених околности (недостатак кадровских капацитета у односу на број надзираних субјеката и повећан обим захтева за лиценцу) инспекција социјалне заштите министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није у могућности да изврши процену ризика свих надзираних субјеката на основу контролних листа, нити на неки други начин, у року који би подразумевао увремене сагледавање стања и пресек достигнутог квалитета у систему социјалне заштите у Републици Србији.

У складу са Законом о инспекцијском надзору (члан 14. став 5) инспекција социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је од

⁶ Службени гласник РС, број 36/2015

свих надзираних субјеката у надлежност инспекције социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (ове године су се захтевом за достављање извештаја о извршеној самопроцени по контролним листама надзираним субјектима у својој надлежности обратиле покрајинска и инспекција социјалне заштите града Београда) захтевала да у одређеном року изврше самопроцену испуњености захтева по контролним листама и самопроцену ризика, и о томе доставе извештај.

О исходима извршене самопроцене организације социјалне заштите имале су обавезу извештавања у датом року Одељењу за инспекцијски надзор Министарства. Ови извештаји о самопроцени надзираних субјеката инспекцији социјалне заштите Министарства су, у обиму који то омогућавају подаци којима располаже, послужили за поступање по Правилнику о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите у утврђивању степена ризика надзираних субјеката и сачињавању Предлога плана инспекцијских надзора, наравно, имајући у виду и очекивани наставак процеса лиценцирања организација социјалне заштите.

Предлог годишњег плана инспекцијских надзора инспектора социјалне заштите за 2025. годину

У Предлог годишњег плана инспекцијских надзора за 2025. годину преносе се одређене нереализоване обавезе инспекције социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања из текуће године, односно, инспекцијски надзори који су били садржани у Годишњем плану инспекцијских надзора за 2024. годину, а који због великог обима послова инспекције социјалне заштите, највећим делом усмерених на реализацију ванредних инспекцијских надзора, нису у тој години реализовани:

Инспекцијски надзори на 6 месеци (по 2 инспекцијска надзора години за наведене надзиране субјекте), док се ризик не смањи испод високог, над следећим надзираним субјектима:

1. Центар за социјални рад Ниш — послови јавних овлашћења — висок степен ризика;
2. Центар за социјални рад Крагујевац - послови јавних овлашћења — висок степен ризика;
3. Центар за социјални рад Трстеник - послови јавних овлашћења — висок степен ризика;
4. Дом за стара лица „Катарина” Београд, услуга домски смештај одраслих и старијих, висок степен ризика;
5. Дом за смештај одраслих и старијих „Премијум Плус Београд — домски смештај, висок степен ризика;

Наведени инспекцијски надзори ће се реализовати следећом динамиком:

Редовни теренски инспекцијски надзори за наведене надзиране субјекте реализоваће се у првом кварталу 2025. године, а контролни (теренски и канцеларијски) инспекцијски надзори код истих субјеката — у трећем кварталу исте године (прецизнија динамика реализације надзора није могућа због немогућности процене динамике решавања захтева за лиценцу и потребе за реализацијом ванредних инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима и поводом инцидентних ситуација).

Осим наведених, из 2024. године преносе се и инспекцијски надзори над следећим надзираним субјектима са процењеним средњим степеном ризика, док се ризик не смањи:

1. Геронтолишки центар Ниш - услуга домски смештај, средњи степен ризика;
2. Домско одељење при Центру за социјални рад Крупањ — услуга домски смештај одраслих и старијих, средњи степен ризика;
3. Домско одељење Извор, при Центру за социјални рад Параћин — домски смештај одраслих и старијих са интелектуалним тешкоћама, средњи степен ризика;
4. Дневни боравак за децу, младе и одрасле са телесним инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама при Центру за социјални рад Пожаревац — услуга дневни боравак, средњи степен ризика;
5. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју при Друштву за церебралну и дечију парализу општине Ивањица — услуга дневни боравак, средњи степен ризика;
6. Удружење „Безбрижни дани” Бајина Башта — услуга помоћ у кући за одрасле и старије, средњи степен ризика.

Редовни теренски инспекцијски надзори за наведене надзиране субјекте реализоваће се у другом и трећем кварталу 2025. године (прецизнија динамика реализације надзора није могућа због немогућности процене динамике решавања захтева за лиценцу и потребе за реализацијом ванредних инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима и поводом инцидентних ситуација).

На основу анализе неправилности утврђених у претходне 3 године реализоваће се инспекцијски надзори у установама социјалне заштите, по плану за 2025. годину, у следећим установама социјалне заштите:

1. Установа за смештај одраслих и старијих са интелектуалним тешкоћама Тутин - трећи квартал 2025. године;
2. Установа за смештај одраслих и старијих са интелектуалним тешкоћама Трбуње, Блаце, трећи квартал 2025. године;
3. Завод за васпитање деце и младих Ниш - четврти квартал 2025. године;
4. Завод за васпитање деце и омладине Књажевац - други квартал 2025. године;

5. Геронтолошки центар Београд, други квартал 2025. године;
6. Геронтолошки центар Ваљево, први квартал 2025. године;
7. Геронтолошки центар Јагодина, трећи квартал 2025. године;
8. Установа за децу и младе Сремчица, Београд, други квартал 2025. године;
9. Установа за смештај одраслих и старијих са интелектуалним и менталним Тешкоћама „Мале пчелице”, Крагујевац — други квартал 2025. године;
10. Центар за социјални рад Неготин — први квартал 2025. године;
11. Центар за социјални рад „Сава Илић” Аранђеловац, четврти квартал 2025. године;
12. Установа за децу и младе „Станко Пауновић” Неготин — први квартал 2025. године;
13. Центар за локалне услуге социјале заштите „Кнегиња Љубица” Крагујевац — други квартал 2025. године;
14. Центар за социјални рад Крагујевац — трећи квартал 2025. године;
15. Центар за социјални рад Ужице са Домским одељењем за смештај одраслих и старијих — трећи квартал 2025. године;
16. Центар за социјални рад Деспотовац са Домским одељењем за смештај одраслих и старијих — други квартал 2025. године;
17. Геронтолошки центар Обреновац — први квартал 2025. године;
18. Дом за смештај одраслих и старијих „Авала Лукс” Београд — други квартал 2025. године;
19. Дом за смештај одраслих и старијих „HOLIDAY HOUSE LUX”, Барајево, Београд, трећи квартал 2025. године;
20. Дом за смештај одраслих и старијих „Авала Премијум” Београд — трећи квартал 2025. године;
21. Дом за смештај одраслих и старијих „Дороти” Београд — четврти квартал 2025. године;
22. Дом за смештај одраслих и старијих „Сениор плус” Барајево, Београд — четврти квартал 2025. године;
23. Дом за смештај одраслих и старијих „Нада” Борча, Београд, трећи квартал 2025. године;

24. Дом за смештај одраслих и старијих „Најмилији” Земун — други квартал 2025. године;
25. Дом за смештај одраслих и старијих „Ивановић” Барајево, Београд — први квартал 2025. године;
26. Дом за смештај одраслих и старијих „Ивановић” Моштаница, Београд — први квартал 2025. године;
27. Домско одељење за смештај деце, младих и одраслих са сметњама у развоју и интелектуалним тешкоћама при Центру за социјални рад Шабац — први квартал 2025. године;
28. Центар за социјални рад Пријеполје — други квартал 2025. године.

Активности инспекције социјалне заштите ће током 2025. године бити усмерене првенствено ка надзираним субјектима са критичним и високим степеном вероватноће настанка штетних последица, односно субјектима са повећаним ризиком одступања од прописаних услова и стандарда за пружање услуга односно обављање делатности, онима код којих је констатован повећан степен одступања у претходној години и ка онима код којих се у потребној мери не поштују закон и други прописи у области социјалне заштите.

На основу анализе реализованих самопроцена 355 надзираних субјеката у 2024. години, 352 послује са незнатним и ниским степеном ризика, 2 са средњим степеном, 1 надзирани субјекат са високим степеном ризика, док нема надзираних субјеката који су самопроценили да се налазе у критичном степену ризика.

У складу са тим, инспекција социјалне заштите ће током 2025. године реализовати инспекцијске надзоре на 6 месеци (2 инспекцијска надзора у 2025. години), док се ризик не смањи испод високог, над следећим надзираним субјектом:

1. Центар за социјални рад Прешево - услуга дневни боравак — висок степен ризика,

Наведени инспекцијски надзори ће се реализовати следећом динамиком: редовни теренски инспекцијски надзори за наведени надзирани субјект реализоваће се у првом кварталу 2025. године, а контролни (теренски и канцеларијски) инспекцијски надзори истог субјекта у трећем кварталу исте године (прецизнија динамика реализације надзора није могућа због немогућности процене динамике решавања захтева за лиценцу и потребе за реализацијом ванредних инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима и поводом инцидентних ситуација).

Над контролисаним субјектима који се по самопроцени сврставају у степен средњег ризика (2), реализоваће се по 1 инспекцијски надзор годишње док се ризик не смањи испод средњег ризика:

1. Центар за социјални рад Кнић — послови јавних овлашћења — средњи степен ризика ;
2. Центар за социјални рад Лесковац — услуга прихваталиште за жене и децу жртве насиља— средњи степен ризика.

Инспекција социјалне заштите планира вршење инспекцијског надзора код надзираних субјеката код којих у претходном периоду није вршен надзор, и то тако да се оствари сврха надзора, односно да се побољша ниво испуњености услова и стандарда и смањи степен ризика.

Такође, број представки и притужби у односу на пружаоце услуга и имаоце јавних овлашћења ће бити још један показатељ на основу кога ће се опредељивати установе/организације социјалне заштите за вршење инспекцијских надзора, ванредних претежно.

Број саветодавних службених посета реализоваће се у складу са приспелим захтевима.

У складу са информацијама о постојању нерегистрованих субјеката, реализоваће се и инспекције са циљем да им се забрани рад, односно, да се преведу у легалне пружаоце услуга социјалне заштите.

Како се у претходном периоду инспекцијски надзор спроводио углавном кроз ванредне инспекцијске надзоре, ситуација ће бити слична и у 2025. години, с тим што ће и даље нагласак бити на решавању захтева за лиценцирање.

Мере и активности за постизање циљева

По питању плана, мера и активности превентивног деловања инспекција социјалне заштите ће поступати кроз:

- Превентивно деловање,
- Налагање мера.

Инспекција социјалне заштите планира да у 2025. години унапреди:

- праћење стања у области над којом има надлежност, процену ризика и планирање. Додатни начин за унапређење наведених активности је ангажовање нових извршилаца у оквиру Одељења за инспекцијски надзор Министарства;

- јавност свог рада објављивањем планова инспекцијских надзора, обавештавањем јавности о примени прописа и правима и обавезама за надзиране субјекте који из њих произилазе, обавештавањем јавности о сазнањима инспекције о постојању ризика и предузетим мерама на званичној интернет презентацији Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у циљу указивања надзираним субјектима на најчешће пропусте и одступања надзираних субјеката пружањем стручне и саветодавне подршке надзираном субјекту, издавањем аката о примени прописа;
- саветодавне службене посете;

- предузимање превентивних инспекцијских надзора и других превентивних активности.

Осим тога, инспекција ће, на основу анализе резултата спроведене самопроцене из 2024. године на исти начин објављивати упутства о поступању за превазилажење уочених неправилности, упозорења о њиховим обавезама из закона и других прописа, као и акте указивања на могућност наступања штетних последица, али и на појединачном нивоу.

У складу са утврђеним одступањима и неправилностима инспекција социјалне заштите ће надзираним субјектима у вршењу редовних, ванредних и контролних инспекцијских надзора изрицати и управне мере:

- Превентивне мере,
- Мере за отклањање незаконитости, - Посебне мере наредбе, забране и заплене,
- Мере за заштиту права трећих лица.

Координацијом са другим инспекцијским службама и другим органима интензивираће се активности на спречавању обављања делатности нерегистрованих субјеката. Као и до сада, свака информација о постојању илегалног пружаоца услуга социјалне заштите биће иницијатива за реализовање ванредног теренског инспекцијског надзора, у циљу превођења у легалну зону пружања услуга социјалне заштите. Уз подршку Координационе комисије и учешћем у радним групама које је иста оформила, радиће се на успостављању боље и квалитетније сарадње са правосудним органима и органима МУП-а у циљу успостављања адекватније казнене политике према онима који су више пута имали забране рада, а настављају са истим.

Начин за постизање циљева наведених у Предлогу плана инспекцијских надзора

Циљеве дефинисане у Предлогу годишњег плана инспекцијских надзора инспекција социјалне заштите ће достићи својим превентивним деловањем и изрицањем управних мера кроз:

- Саветодавне службене посете,

- Инспекцијске надзоре,
- Координацију са другим инспекцијским службама и органима управе, правосудним органима,
- Мере у складу са Законом о социјалној заштити и Законом о инспекцијском надзору,
- Анализу стања у области социјалне заштите.

Рок за завршетак предвиђених мера и активности — крај 2025. године.

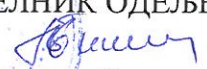
Показатељи учинка на нивоу мера и на нивоу активности

Показатељи учинка инспекције социјалне заштите:

- Забрањен рад нерегистрованим субјектима који пружају услуге социјалне заштите, по информацијама којима инспекција располаже,
- Повећан број лиценцираних организација социјалне заштите,
- Смањен ниво степена ризика код надзираних субјеката обухваћених контролом.

По процени Одељења за инспекцијски надзор Министарства, током 2025. године инспектори социјалне заштите реализоваће више од 150 инспекцијских надзора.

У складу са чланом 10. став 5) Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) Координациона комисија за инспекцијски надзор, на својој седници одржаној _____ 27. децембра 2024. године, усвојила је Годишњи план инспекцијских надзора инспекције социјалне заштите за 2025. годину Одлуком Број: 003520366 2024 14800 005 002 000 001 од 27. децембра 2024. године

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

 Биљана Зекавица